

N|naiste nipid

Toimetaja Pille-Mai Helemäe

Vanaemadaegne seebitegu, kus kasutati ära viimasedki rasva- jaätmed ning patta läks tuhka ja soolagi, tundub praegu liiga keeruline ja tüütu tegevus. Ostes aga rasvad poest puhastatud kujul, on kõik kordades lihtsam.

Tekst ja fotod: **Daisy Lappard**
Täname Hobipunkti

Kui mõni kuu tagasi tegime seepi valmismassist, siis sel korral otsustasime ette võtta traditsioonilisema meetodi, kus seep moodustub rasvade ja seebikivi (NaOH) keemilise reaktsiooni tulemusena. Kogu keerukus seisneb õiges retseptis. Kui seebikivi saab liiga palju, hakkab seep nahka söövitama. Kui seda on liiga vähe, jääb osa õlisid reageerimata. Kõik õlid ja rasvad reageerivad seebikiviga erinevalt, seega tuleb üht õli teisega asendades muuta ka seebikivi kogust.

Külmprotsess-meetod on seebi valmistamiseks üks lihtsamaid. Rasvad tuleb küll eelnevalt sulatada ja seebikivi tõuseb veega lahustamisel üsna kõrge temperatuurini, kuid keetma midagi ei pea. N

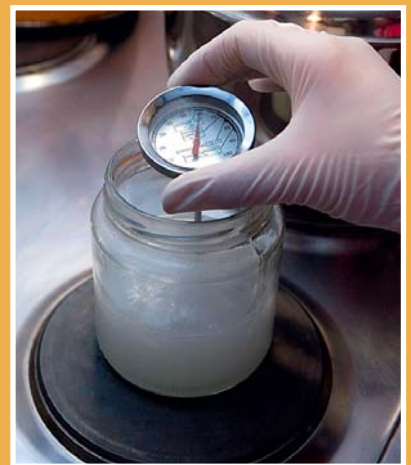
Muuda rasvad seebiks!

1 Kaalu valmis õige kogus rasvu ja õlisid. Kaalumise teeb mugavaks digitaalne kaal, mida saab töö käigus nullida, nii ei pea iga rasvakogust eraldi mõõtma.

2 Lisa seebikivi vähehaaval vette, samal ajal segades. Ära vala vett seebikivile! Seebikivi aktiveerub veega lahustumisel, lahuse temperatuur võib tõusta üle 90 kraadi!

3 Tõsta seebikivilahus jahtuma. Kasuta temperatuuri mõõtmiseks termomeetrit, mis kannatab tugevamat kuumust.

4 Samal ajal sulata rasvad kas pliidil madalal temperatuuril või veevannis. Mikrolaineahjus võib osa väärtuslikke aineid kaotsi minna. Kui rasvad on ühtlaselt sulanud, mööda rasvasegu täpne temperatuur.

5 Umbes 50 kraadi juures on sobiv hetk lahused kokku segada. Lahuste temperatuurid ei tohiks erineda rohkem kui kümme kraadi. Madalama temperatuuri korral on aineid tahkuma hakka rasva tõttu palju raskem kokku segada.

6 Vala lahustatud seebikivi aeglaselt õlisegusse, seda pidevalt segades. Võta nuimikser ja hakka lühikeste intervallidega vahustama. Mikserda seni, kuni seebimass on paksenenud hapukooretaoliseks.

7 Sega pulbrilised värvained ja muud lisandid (savi jms) õliga ühtlaseks pastaks. Sega need seebimassi hulka. Kõige viimasena lisa lõhnaained, et need segamise ajal ei aurustuks. Soovi korral võid lisada seebi sisse ka kuivatatud taimi (kummel, lavendel jms).

8 Kui lusikalt massi pinnale nirstatud seebisegu jääb massi peale ega valgu enam laiali, on aeg see vormidesse valada (hästi sobib tetrapakk). 24 tunni pärast võid seebi vormist välja võtta ja väiksemateks tükkideks lõigata. Jäta seebid veel umbes neljaks nädalaks õhu kätte kuivama, siis on need kasutamiseks valmis.

NB!

Seebikivi on äärmiselt söövitav, kasuta kindlasti kindaid. Lahusta seebikivi õues või õhupuhasti all, mis töötab maksimumvõimsusega. Seebikivi sattumisel nahale tuleb see koheselt rohke veega maha pesta.

N

Retseptide kohandamisel on abiks seebikalkulaator:

www.soapcalc.net

Ideid ja seebiteoks sobivaid vahendeid saab:

www.hobipunkt.ee

www.parlipood.ee

www.goodkaarma.net

Lihtsad seebi-retseptid

SEEP SHEA-VÕIGA

300 g oliiviõli (oliiviõli on hea niisutaja, hoiab naha loomulikku tasakaalu)
150 g kookosrasva (annab seebile tugevuse, vahutab hästi ka külmas vees)
90 g shea-võid ehk **või-seemnikuõli** (pehmendab kuiva ja karedat nahka, niisutab)
60 g avokaadoõli (ravib nahavigastusi, pehmendab)
228 g vett
83 g seebikivi NaOH (ettevaatust, söövitav!)

KASTILIA SEEP

500 ml oliiviõli (jäähpressiõli on seebiks parim)
125 g vett
64 g seebikivi

PALMIRASVAGA SEEP

250 g oliiviõli
180 g kookosrasva
120 g palmirasva (annab seebile tugevuse)
50 g avokaadoõli
228 g vett
90 g seebikivi

SEEP JOJOBA-VAHAGA

210 g oliiviõli
180 g kookosrasva
150 g sheavõid
60 g jojoba-vaha (asendab mesilasvaha, annab seebile tugevuse)
228 g vett
90 g seebikivi

